

BufferBoeren

BufferBoeren:
Samenwerken aan een betere waterbeschikbaarheid

Bufferboeren koplopers in droogtetolerant telen

Boeren op de Brabantse zandgronden beschikken over een prima pakket aan maatregelen om hun bedrijfsvoering zo te verduurzamen, dat ze beter voorbereid zijn op langere tijden van droogte. Dat blijkt nu het project Bufferboeren, uitgevoerd door ZLTO en het Louis Bolk Instituut, is afgerond.

De directe reden voor het project Bufferboeren lag in het voornemen van drinkwaterbedrijf Brabant Water om in Loosbroek meer grondwater te gaan onttrekken. De gevolgen daarvan kunnen boeren gaan merken. Door de afnemende beschikbaarheid van grondwater krijgen hun gewassen eerder te maken met droogte, zo is de verwachting.

Verduurzamingsslag

Maar in plaats van zich ertegen te verzetten besloten 24 boeren vier jaren geleden om deze gelegenheid juist aan te grijpen voor een verduurzamingsslag. Brabant Water en ZLTO ondersteunden deze opstelling. De ondernemers gingen, begeleid door het Louis Bolk Instituut en ZLTO, het experiment aan om hun bedrijfsvoering meer droogtetolerant te maken.

Hiermee zijn ze hun tijd feitelijk vooruit. Gezien de grotere periodes van droogte krijgt naar verwachting ook de rest van de Brabantse en Limburgse zandgronden met meer droogte te maken.

Integraal pakket van maatregelen

Het doel van het project was een integraal pakket van maatregelen samen te stellen en te testen op het gebied van hydrologie, bodemkwaliteitsverbetering, beworteling en gewaskeuze. De ondernemers hebben gewerkt aan hydrologische maatregelen. Zo zorgen LOP-stuwen en waterbuffers voor een langere beschikbaarheid van het aanwezige oppervlaktewater en draagt de inzet van peilgestuurde drainage bij aan de betere benutting van het vocht in de grond.

Door het organische stofgehalte te verhogen is ook de sponswerking van de bodem verbeterd. Dat gebeurde onder andere door de afbraak van organische stof te verlagen door minimale

grondbewerking op bouwland en aanvoer te verhogen vanuit compost, maar ook door een hogere wortelbiomassa.

Verder dragen het rijden met een lage bandenspanning of de inzet van een graslandwoeler bij aan een voorkomen en opheffen van bodemverdichting. Ook is ervaring opgedaan met bentoniet en kokos om het watervasthoudend vermogen van de bodem te verhogen.

Ook heeft Bufferboeren ervaring opgedaan met een beter doorworteling van de bodem en de gewaskeuze. Zo is er sorghum geteeld wat 25% minder water nodig heeft in vergelijking met maïs en is onderzocht welke grassoorten het diepst wortelen. Rode klaver is ook een topper wat betreft droogtetolerantie en makkelijk inpasbaar in de bedrijfsvoering van elke veehouder.

Het project Bufferboeren is inmiddels afgerond, maar veel boeren in Loosbroek en daarbuiten brengen de opgedane ervaringen blijvend in praktijk. Ook ZLTO neemt de praktijkkennis mee in bodemprojecten elders. Zo levert Bufferboeren een mooie bijdrage aan de transitie naar een duurzame land- en tuinbouw.

Uitgebreide brochure

Ter afronding van het project is [een uitgebreide brochure](#) samengesteld waarin alle genomen maatregelen aan de orde komen. Er zal ook een gedrukte versie naar u verzonden worden.

Film over Bufferboeren

Het integrale pakket aan maatregelen wat de afgelopen 4 jaar is onderzocht in het project Bufferboeren is toegelicht en besproken in deze film www.youtube.com/watch?v=-62gVtDnh4
